

18 jaar en ouder

(en de Leo Kannerschool VSO)

Schooljaar 2020 - 2021

VOORWOORD

Wanneer een kind 18 jaar wordt, verandert er veel. Niet alleen voor het kind maar ook voor de ouder. Het kind is officieel meerderjarig en mag gaan stemmen en zelfstandig auto rijden. Ook op financieel gebied verandert er veel: er is sprake van eigen financiële verantwoordelijkheid.

Als ouder bent u niet meer financieel verantwoordelijk voor uw kind. Zonder toestemming kan uw kind bijvoorbeeld abonnementen afsluiten en eventuele aankopen of leningen die uw kind afsluit zijn niet meer terug te draaien. Uw kind is zelf verantwoordelijk voor eventuele schulden, betalingsachterstanden en afgesloten contracten.

Tot het 21ste jaar is iemand nog 'jongmeerderjarig'. Dit houdt in dat u als ouders in die periode wettelijk verplicht bent om nog te voorzien in de kosten van het levensonderhoud en studie van uw kind. Het maakt dan niet uit of iemand

- studerend is of niet studerend;
- werkend is of niet werkend;
- uitwonend is of thuiswonend.

Rondom meerderjarigheid moeten ook een aantal zaken geregeld worden. Om problemen te voorkomen, is het belangrijk dat dit tijdig gebeurt: soms zelfs al ruim vóór het bereiken van de 18-jarige leeftijd!

Let op: Vanaf het moment dat kinderen 18 zijn, zijn ouders **niet meer aansprakelijk** voor de schade die ze veroorzaken, of de schulden die ze maken. Er komt dus veel op iedereen af bij de leeftijd van 18 jaar. Er moeten een aantal dingen geregeld worden en het is belangrijk dat dit tijdig gebeurt: soms zelfs al ruim vóór het bereiken van de 18-jarige leeftijd! Maar wat als er ook sprake is van een beperking?

Met deze folder willen wij als school inzicht geven in veranderingen, wetgeving en ook met algemene tips om u op weg te helpen. Wij hebben een verdeling gemaakt tussen:

- algemene zaken die spelen rond het 18de jaar;
- zaken die van belang zijn als de 18 jarige leeftijd bereikt wordt en de leerling nog op VSO Leo Kanner Oegstgeest blijft;
- en als laatste zaken die spelen rondom het 18de jaar en het zijn van schoolverlater (naar vervolgopleiding, arbeid of gemeente).

Ook kunt u algemene overige informatie vinden die rondom het 18de levensjaar van belang kan zijn voor u en niet specifiek samenhangt met het al dan niet aanwezig zijn van een beperking.

Met vriendelijke groet,

Douwe Splinter
Locatiedirecteur Leo Kannerschool VSO Oegstgeest

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	3
INHOUDSOPGAVE.....	4
ALGEMEEN.....	5
Wat verandert er voor ouders als uw kind 18 jaar wordt?	5
Wat verandert er voor uw kind als hij/zij 18 jaar wordt?	5
Wat moet verder geregeld worden?	6
NOG BLIJVEN OP DE LEO KANNERSCHOOL VSO	7
Wat verandert er voor uw kind?	7
SCHOOLVERLATER.....	7
Wat moet verder geregeld worden?	8
OVERIG	9
Beschermingsmaatregelen	9
Financiën.....	10
Studiefinanciering.....	10
Overige wetten en regelgevingen.....	12
Zorg	13
Wonen	13
18 JAAR EN OUDER!.....	14
BRONVERMELDING	15

ALGEMEEN

Wat verandert er voor ouders als uw kind 18 jaar wordt?

Kinderbijslag

De kinderbijslag stopt aan het eind van het kwartaal waarin uw kind 18 jaar wordt. De Sociale Verzekeringsbank stelt u hiervan op de hoogte.

Kind gebonden budget

Het kind gebonden budget stopt als uw kind 18 jaar wordt.

Zorgverzekering

Uw kind is vanaf zijn 18de niet meer gratis meeverzekerd voor de ziektekosten.

Kinderalimentatie

Bent u gescheiden en ontvangt u kinderalimentatie, dan *kan* uw kind zelf de alimentatie gaan ontvangen tot zijn of haar 21ste jaar, of tot het financieel zelfstandig is vanwege eigen inkomsten.

Persoonsgebonden budget

Als zorg wordt ingekocht met een persoonsgebonden budget (PGB), wordt uw kind zélf budgethouder, tenzij wettelijke vertegenwoordiging geregeld is. Bij een AWBZ-indicatie wordt een eigen bijdrage gevraagd vanaf de 18-jarige leeftijd (deze wordt berekend door het CAK).

Wat verandert er voor uw kind als hij/zij 18 jaar wordt?

Zorgtoeslag

Vanaf hun 18de jaar hebben jongmeerderjarigen recht op zorgtoeslag. De zorgtoeslag is een bijdrage in de kosten van de Nederlandse zorgverzekering. Uw kind moet dit zelf aanvragen via <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/toeslagen>. Er moet dan wel een **DigiD** zijn, die kan aangevraagd worden via: <https://digid.nl/aanvragen>.

Kinderalimentatie

Vanaf het 18de jaar tot hun 21ste jaar kunnen jongmeerderjarigen van gescheiden ouders de kinderalimentatie op hun eigen rekening gestort krijgen. Dit moet geregeld worden met de betalende ouder.

Donor

Op 1 juli 2020 is de donorwet veranderd. Iedereen in Nederland vanaf 18 jaar die ingeschreven staat in een Nederlandse gemeente komt uiteindelijk in het Donorregister. Op www.donorregister.nl vult u uw keuze in. Bekijk de [video](#) voor meer informatie.

Studiefinanciering en studentenreisproduct

Vanaf hun 18de jaar hebben studerende kinderen recht op studiefinanciering. Leerlingen op de Leo Kannerschool VSO hebben geen recht op studiefinanciering. Ook krijgen ze geen studentenreisproduct of aparte vergoeding voor reiskosten. Die regeling geldt alleen voor mbo, hbo en universiteit. Wel kunnen andere regelingen van toepassing zijn dan de studiefinanciering. Deze informatie kunt u vinden in de volgende hoofdstukken.

Wat moet verder geregeld worden?

Verzekeringen

Wat betreft verzekeringen is in eerste instantie vooral de eigen zorgverzekering belangrijk. De meeste achttienjarige wonen nog thuis en zullen zich pas in een later stadium hoeven verdiepen in andere verzekeringen. Een goede voorbereiding kan daarbij nooit kwaad. *Let op: Er zijn veel verzekeraars die voordelige studentenverzekeringen bieden. Dit betekent niet dat de korting alleen geboden wordt, wanneer je studeert. De korting is vaak leeftijdsgebonden. Ook wanneer je (nog) niet studeert, kan er dus geprofiteerd worden van het voordelige studententarief.*

Zorgverzekering

Iedereen die in Nederland woont of werkt moet een basisverzekering voor zorg (basispakket) afsluiten. De Rijksoverheid bepaalt wat er in het basispakket zit. Dat is medisch noodzakelijke zorg waar iedereen recht op heeft. Zorgverzekeraars bepalen zelf wat in aanvullende verzekeringen zit. Meer informatie is te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorgverzekering>

Aangezien de jongmeerderjarige vanaf het 18de jaar **niet langer gratis** is meeverzekerd moet er een eigen zorgverzekering worden afgesloten.

- Er kan gekozen worden om de 18 jarige **op de polis van de ouders** aan te melden en zelf de premie te betalen, dit kan bij een collectieve verzekering voordeel opleveren. Houdt er wel rekening mee dat de 18 jarige zelf de zorgtoeslag ontvangt.
- De 18 jarige kan ook **zelf een zorgverzekering afsluiten** bij een zorgverzekeraar. Hierbij kan er voordeel zijn als er bijvoorbeeld gebruik gemaakt wordt van een studentenpolis of jongerenverzekering.

Let op: Binnen een maand dat de jongmeerderjarige 18 is geworden moet er een zorgverzekering afgesloten zijn.

Aansprakelijkheidsverzekering

Een aansprakelijkheidsverzekering is niet verplicht, maar vaak in verband met bijvoorbeeld stage, bijbaan of andere werkzaamheden wel aan te raden. Inwonende meerderjarige ongehuwde kinderen kunnen in veel gevallen nog tot hun 27^e verjaardag op de polissen van de ouders blijven staan. Het is wel handig dit goed na te vragen bij uw verzekeraar. Ook uitwonende, studerende kinderen zijn bij de meeste verzekeraars nog gewoon meeverzekerd. Dit stopt bij het einde van de studieperiode of bij de 27^e verjaardag.

Inboedelverzekering

Gaat iemand zelfstandig wonen dan kan hij een eigen inboedelverzekering afsluiten. Een standaardpakket geeft niet altijd de juiste dekking.

Reisverzekering

Een reisverzekering is niet verplicht. Het is echter wel verstandig om een dergelijke verzekering te hebben.

Uitvaartverzekering

Een uitvaartverzekering is niet verplicht. U kunt een uitvaartverzekering naar eigen keuze afsluiten.

NOG BLIJVEN OP DE LEO KANNERSCHOOL VSO

Naast de al eerder genoemde algemene veranderingen zijn er veranderingen die samenhangen met het feit dat de uw kind nog op onze school blijft.

Wat verandert er voor uw kind?

Tegemoetkoming scholieren

Uw kind die met zijn/haar 18de verjaardag nog op het Voortgezet (speciaal) onderwijs zit heeft geen recht op studiefinanciering. Voor hem/haar is er de 'tegemoetkoming scholieren'. Deze wordt uitgekeerd door DUO en bestaat uit een basistoelage en een aanvullende toelage (deze is inkomensafhankelijk).

<https://duo.nl/particulier/scholier/financiering-voor-scholieren/bedragen.jsp>

Individuele studietoelage

De individuele studietoelage is er voor studerende van 18 jaar of ouder met een arbeids- of functiebeperking. Het is voor jongeren met een beperking vaak lastig om een studie met een bijbaan te combineren, het minimumloon kunnen verdienen. Om deze reden bevat de Participatiewet een studieregeling waarbij de gemeente waar je woont een individuele studietoelage kan toekennen op het moment dat je aan alle eisen voldoet.

Elke gemeente heeft eigen voorwaarden met betrekking tot deze regeling en de hoogte van het toegekende bedrag. Over het algemeen is de strekking:

- o Je bent 18 jaar of ouder;
- o Je hebt geen aanmerkelijk eigen vermogen;
- o Je krijgt studiefinanciering;
- o Er is bij je vastgesteld dat je niet in staat bent het minimumloon te verdienen, hoewel je wel kansen tot arbeidsparticipatie hebt.

Heb je al een Wajong-studieregeling (je studeert en hebt een Wajong die naar 25% is gegaan omdat je recht hebt op studiefinanciering. Zie Pagina 7)? Dan kom je niet in aanmerking voor de individuele studietoelage uit de Participatiewet.

U vraagt deze toelage aan bij uw eigen gemeente.

SCHOOLVERLATER

De Leo Kannerschool VSO heeft als doel voor alle leerlingen die de school verlaten zo snel mogelijk een passende (arbeids)plek te vinden. Om die reden hebben we een goed contact met de verschillende gemeenten. In de loop van het schooljaar melden wij als school de schoolverlaters aan bij gemeente waar de leerling woonachtig is. Elke gemeente is dan tijdig op de hoogte welke leerlingen uitstromen en kan zo tijdig starten met, daar waar nodig, een bemiddelingsproces richting een passende vervolgplek (Arbeid regulier / beschut of dagbesteding).

Participatiewet

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Deze wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden. De Participatiewet vervangt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong).

- Vanuit de Participatiewet wordt ondersteuning geboden aan mensen die niet volledig en voor langere tijd arbeidsongeschikt zijn en bij een gewone werkgever werkzaam zijn;
- De Participatiewet voorziet in uitbetaling van 70% van het wettelijk minimumloon, maar er geldt een inkomens-, partnertoets en kostendelersnorm;

SCHOOLVERLATER (VERVOLG)

Participatiewet (vervolg)

- De gemeente kan middelen uit de Participatiewet inzetten om mensen te helpen een baan te vinden (werkplekaanpassingen, job coach of bijvoorbeeld scholing);
- In iedere regio komt een werkbedrijf waarin sociale partners, de gemeente en het UWV overleggen over de ondersteuning die zij kunnen bieden aan mensen die voor langere tijd gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn;
- Wajong blijft bestaan naast Participatiewet. Vanaf 1 januari 2015 is de Wajong alleen toegankelijk voor mensen die volledig en voor altijd arbeidsongeschikt zijn. Mensen die nu een Wajong uitkering hebben worden herkeurd om te bepalen of iemand in (gedeeltelijk) in staat is om te werken;

Let op: Ben je langdurig ziek of heb je een handicap, dan mag je 4 maanden vóór je 18e verjaardag een Wajong uitkering aanvragen. Je ontvangt dan vanaf 18 jaar een uitkering.

Meer informatie en weten of iemand in aanmerking komt voor een regeling vanuit de Participatiewet is te vinden op de volgende website:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/participatiewet>

Wat moet verder geregeld worden?

Allereerst moet het uitstroomprofiel van de leerling, uw kind, bekend zijn en met u en uw kind besproken zijn:

- Vervolgonderwijs
- Arbeid (beschut of regulier met een garantiebaan)
- Dagbesteding

Aan de hand van dit uitstroomprofiel verstrekken wij vanuit school documenten waarmee u als ouder tezamen met uw kind een **Aanvraag Beoordeling Arbeidsvermogen (ABA)** kunt aanvragen bij het UWV. Als school kunnen we hierin ondersteunen.

Aanvraag Beoordeling Arbeidsvermogen (ABA)

Als een persoon een ziekte of handicap heeft en daardoor alleen met hulp of begeleiding werken, of niet (meer) kan werken dan kan er door middel van de ABA ondersteuning worden aangevraagd. Het UWV beoordeelt welke vorm van ondersteuning er mogelijk passend is in de situatie van de jongmeerderjarige. Er zijn 3 vormen van ondersteuning:

1. **Indicatie banenafpraak.** iemand kan door ziekte of handicap niet het minimumloon verdienen. Met een indicatie Banenafpraak komt de jongmeerderjarige in aanmerking voor een baan uit de banenafpraak. Zie voor meer informatie de website <https://www.uwv.nl/particulieren/overige-onderwerpen/participatiewet-wat-verandert-er-in-de-wajong-in-2015/detail/wat-is-een-indicatie-banenafpraak>.
2. **Advies indicatie Beschut Werk** iemand kan door ziekte of handicap alleen werken met begeleiding en aanpassingen op het werk en een 'gewone' werkgever kan dit niet bieden ook niet met behulp van de gemeente en of het UWV. Zie voor meer informatie de website https://www.uwv.nl/particulieren/arbeidsbeperkt/beoordeling-arbeidsvermogen/mijn-aanvraag/detail/wat-is-een-advies-indicatie-beschut-werk?wt_ga1=44025400281_189903231571&wt_kw1=e_44025400281_advies%20beschut%20werk.
3. **Wajong 2015** iemand heeft op jonge leeftijd een ziekte of handicap gekregen en kan daardoor nu en in de toekomst niet meer werken. Zie voor meer informatie de website <https://www.uwv.nl/particulieren/arbeidsbeperkt/wajong-2015/index.aspx>

Meer informatie over de ABA is te vinden op de website

<https://www.uwv.nl/particulieren/formulieren/aanvragen-beoordeling-arbeidsvermogen.aspx>

Wat moet verder geregeld worden? (vervolg)

Doelgroepregister

Het doelgroepregister is een landelijk register, waarin alle mensen staan die vallen onder de banenafpraak. UWV beheert dit register. Met de gegevens uit het doelgroepregister kan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid controleren of werkgevers de afgesproken banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. (Voormalige) leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs kunnen zonder medische of arbeidsdeskundige beoordeling opgenomen worden in het doelgroepregister. Wel wil UWV een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) ontvangen bij de aanvraag. Zie voor meer informatie

<https://www.uwv.nl/particulieren/arbeidsbeperkt/beoordeling-arbeidsvermogen/mijn-aanvraag/detail/wat-is-een-indicatie-banenafpraak/wat-is-het-doelgroepregister>

OVERIG

En waar kunt u nog meer aan denken? Denk hierbij aan beschermingsmaatregelen, financiën, studiefinanciering, overige wetten en regelgeving, zorg en wonen.

Beschermingsmaatregelen

Als iemand 18 jaar is, is hij/zij voor de wet handelingsbekwaam en mag dan zijn/haar eigen belangen behartigen. Mensen met een beperking kunnen dat soms niet of niet goed. Daarom wordt aangeraden voor hen een wettelijk vertegenwoordiger (curator, bewindvoerder, mentor) te benoemen.

- **Wettelijke vertegenwoordiger** Er kan gekozen worden om via een volmacht een vertegenwoordiger voor geldzaken en zorg en welzijn te regelen (bijvoorbeeld een ouder, broer/zus of ander naast familielid). Echter verschillende instanties eisen vaak een wettelijke vertegenwoordiger waardoor je beter kan kiezen voor bewindvoering, mentorschap of curatele.
- **Bewindvoering** Een bewindvoerder behartigt de belangen van de betrokkene op het gebied van financiën en bezittingen en houdt de boekhouding bij. Een bewindvoerder kan een familielid of naaste zijn of een professionele vertegenwoordiger. Bewindvoerders worden in alle gevallen benoemd door de kantonrechter. Ze moeten jaarlijks verantwoording afleggen aan de kantonrechter. Deze controleert het werk van de bewindvoerder.
- **Mentorschap** Een mentor behartigt de belangen van de betrokkene op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. Ook een mentor kan een familielid of naaste zijn. Mentoren worden in alle gevallen benoemd door een kantonrechter. Deze kan de mentor jaarlijks vragen een kort verslag te schrijven over de manier waarop hij het mentorschap heeft ingevuld.
- **Curatele** Als een persoon niet zelfstandig rechtshandelingen kan verrichten, wordt er een curator benoemd om de persoon te vertegenwoordigen. Met een onder curatele stelling worden persoon en vermogen beschermd. De curator behartigt de belangen van de betrokkene op gebied van financiën en bezittingen en op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. Een curator kan een familielid of naaste zijn of een professionele vertegenwoordiger. Curatoren worden in alle gevallen benoemd door de kantonrechter en moeten verantwoording afleggen op het gebied van geld en bezittingen en de keuzes die worden gemaakt binnen de zorg, verpleging, behandeling en begeleiding. De kantonrechter controleert de curator.

Voor meer informatie over een van de bovengenoemde beschermingsmaatregelen of aanvraagformulieren kunt u terecht op de volgende website:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/curatele-bewind-en-mentorschap>

Financiën

Belasting

Mensen die extra uitgaven hebben voor zorg, hulpmiddelen en voorzieningen kunnen die als aftrekpost opvoeren bij de aangifte inkomstenbelasting. Vanaf 18 jaar kun/moet je belastingaangifte doen.

Gemeente

Informeer naar regelingen bijzondere bijstand, declaratie/participatie-/reductieregeling, kwijtscheldingen, regeling chronisch zieken en gehandicapten, collectieve zorgverzekering, regeling duurzame gebruiksgoederen en langdurigheidstoeslag etc.

Huurtoeslag

De Belastingdienst geeft huurtoeslag aan mensen die voldoen aan onder bepaalde voorwaarden betreffende inkomen, eigen vermogen en huurbedrag.

Overige aanvullingen met betrekking tot financiën

Nibud Het Nibud is een onafhankelijk voorlichtingsinstituut. Er is veel informatie te vinden over onderwerpen als sparen, rondkomen, lenen etc.

<https://www.nibud.nl/consumenten/uw-kind-wordt-18-jaar>.

Wijzer in geldzaken Op de website <https://www.wijzeringeldzaken.nl/> is informatie te vinden over financiële vragen waar uw kind gedurende zijn/haar leven tegenaan kan lopen.

Regel de bankzaken Zodra uw kind 18 is kan hij/zij een bankrekening openen zonder toestemming van de ouders. Een bankrekening wordt gevraagd als een kind gaat werken, maar ook voor een uitkering of het ontvangen van een toelage of afsluiten van een verzekering heeft uw kind een bankrekening nodig.

Studiefinanciering

Basisbeurs (Let op: dit is niet voor de leerlingen van de Leo Kannerschool VSO!)

Vanaf hun 18de jaar hebben studerende kinderen recht op studiefinanciering. Vanaf 1-09-2015 geldt daarvoor de volgende regeling:

- o MBO-studenten hebben nog recht op een basisbeurs die niet terugbetaald hoeft te worden;
- o HBO- en universiteitsstudenten kunnen alleen nog lenen;
- o Kinderen van minder draagkrachtige ouders kunnen een aanvullende beurs krijgen. Deze hoeft niet worden terug betaald als ze binnen 10 jaar met een diploma afstuderen;
- o Uw kind bepaalt zelf hoeveel hij of zij leent (tot het wettelijke maximum) voor levensonderhoud en studiekosten;
- o De verplichte aflosfase gaat van 15 naar 35 jaar. Bij voortijdig stoppen met de opleiding of studie heeft uw kind direct een studieschuld. <https://duo.nl/particulier/studiefinanciering-aanvragen/mbo-hbo-of-universiteit.jsp>

Studiefinanciering (vervolg)

Prestatiebeurs bij handicap of beperking

Vanaf 1 september 2015 geldt het leenstelsel: de basisbeurs is afgeschaft en studenten kunnen, indien gewenst, dit bedrag nu extra bij lenen. Het Studentenreisproduct blijft gewoon bestaan en kan nu ook door MBO studenten worden gebruikt. Indien ouders een lager inkomen hebben, kan het kind nog steeds in aanmerking komen voor de aanvullende studiebeurs. Indien het kind een ziekte, handicap of functiebeperking heeft en tijdens de studie vertraging oploopt hierdoor, krijgt het 1 jaar langer het reisproduct en studiebeurs (MBO) of 1 jaar langer het reisproduct en eventueel een aanvullende beurs (HBO/WO), tenzij uw kind nog recht heeft op de basisbeurs. Deze krijgt uw kind dan ook nog een jaar extra. Het kan dus voor komen dat iemand door de gevolgen van een handicap of beperking niet op tijd af kan studeren. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) houdt in bepaalde gevallen rekening met een studieachterstand als gevolg hiervan. Hieronder staan verschillende mogelijkheden opgesomd.

- **Diplomatermijn verlengen**

De mogelijkheid bestaat om een verlenging aan te vragen van de diplomatermijn als het niet lukt om binnen de diplomatermijn van 10 jaar af te studeren als gevolg van een handicap of chronische ziekte (zie art. 5.16 lid 1 en 2 Wet Studiefinanciering 2000 (WSF)). Gaat het om een tijdelijke belemmering? Dan krijgt uw kind verlenging voor de duur van de tijdelijke beperking. Is de beperking structureel? Dan kan uw kind 5 jaar verlenging krijgen.

- **Geen diploma**

Als iemand als gevolg van een beperking of handicap geen diploma heeft kunnen halen, ondanks een eventuele verlengde termijn, bestaat er de mogelijkheid om (onder voorwaarden) de prestatiebeurs om te zetten in een gift (zie art. 5.16 lid 3 WSF).

- **Nieuwe studiefinanciering**

Er bestaat ook een mogelijkheid om opnieuw studiefinanciering aan te vragen voor het starten van een nieuwe studie wanneer iemand chronisch ziek wordt of blijvend invalide raakt en hierdoor noodgedwongen moet stoppen met de studie. Op het moment dat uw kind als student tijdens de studie een ziekte of handicap heeft gekregen of dit is verergerd, heeft hij/zij onder bepaalde omstandigheden weer recht op studiefinanciering voor een andere, meer passende studie (zie art. 5.16 lid 4 WSF).

- **Studievertraging**

De prestatiebeurs kan met twaalf maanden worden verlengd als iemand door zijn of haar functiebeperking studievertraging oploopt. Er gelden voorwaarden en die vind je terug in art. 5.6 lid 10 WSF.

Een aanvraag voor bovenstaande regelingen wordt meestal ingediend via een decaan van de onderwijsinstelling. Deze decaan moet achter het verzoek staan en de "Verklaring onderwijsinstelling" op het formulier "Verzoek voorziening prestatiebeurs bij arbeidsongeschiktheid of bijzondere omstandigheden" invullen.

Wordt de aanvraag afgewezen dan kan tegen dit besluit bezwaar gemaakt worden bij DUO. Ook op de beslissing van DUO kan bezwaar gemaakt worden, maar dan moet er een beroep ingediend worden bij de rechtbank.

Meer informatie kunt u vinden op de volgende website;

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/middelbaar-beroepsonderwijs/vraag-en-antwoord/wat-is-de-prestatiebeurs-in-het-middelbaar-beroepsonderwijs-mbo>

Overige wetten en regelgevingen

Wet gelijke behandeling op grond van handicap of beperking (WGB)

In de WGB staat vastgelegd dat mensen met een beperking door een handicap of door een beperking recht hebben op noodzakelijke en geschikte voorzieningen. Een student heeft de mogelijkheid om voorzieningen aan te vragen die hij/zij nodig heeft tijdens zijn/haar studie.

De onderwijsinstelling heeft alleen de mogelijkheid dit verzoek af te wijzen als het aanleggen van deze voorziening een 'onevenredige belasting' zal zijn. Het begrip 'onevenredige belasting' is een belangenafweging. Het is van te voren niet te bepalen wanneer een aanpassing voor een gehandicapte of chronisch zieke student onevenredig is. Dit kan namelijk verschillen per student en zal aan de hand van de omstandigheden beoordeeld moeten worden door de onderwijsinstelling. Decanen van onderwijsinstellingen zijn in veel gevallen op de hoogte van de mogelijkheden voor studeren met een handicap of chronische ziekte.

Meer informatie hierover is te vinden op de volgende website;

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rechten-van-mensen-met-een-handicap/gelijke-behandeling-mensen-met-beperking-of-chronische-ziekte>

Wet overige OCW-subsidies (WOOS)

De WOOS maakt het voor studenten met een handicap of chronische ziekte mogelijk om voorzieningen, zoals vervoer en/of andere hulpmiddelen, aan te vragen waardoor studeren mogelijk wordt.

Voorbeelden van hulpmiddelen die worden vergoed zijn:

- Een brailregel of leesregel (dit apparaat wordt als hulpmiddel gebruikt bij het typen op een computer);
- Speciale bureaustoel;
- Een tolk voor gebarentaal;
- Vervoer, zoals een aangepaste auto, fiets of taxi.

Het is mogelijk om vergoeding voor deze hulpmiddelen aan te vragen bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Op de website van het UWV staat het formulier 'Aanvraag voorzieningen scholing', waarmee deze aanvraag ingediend kan worden. Kijk voor meer informatie op:

<https://www.uwv.nl/particulieren/voorzieningen/voorzieningen-onderwijs/index.aspx>

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo):

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. De gemeente geeft ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Officieel heet deze wet Wmo 2015.

Deze vorm van ondersteuning voor mensen met een beperking of een handicap wordt geregeld vanuit de gemeente waar de persoon woonachtig is en richt zich op praktische hulp. Het gaat bijvoorbeeld om:

- begeleiding en dagbesteding;
- ondersteuning om de mantelzorger tijdelijk te ontlasten;
- een plaats in een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis;

Iedere gemeente organiseert de toegang tot ondersteuning op zijn eigen manier. Sommige gemeenten kiezen voor het Wmo-loket. Veel gemeenten kiezen sociale wijkteams waar mensen terecht kunnen met hun hulpvraag. Wat het wijkteam precies doet, verschilt per gemeente. Meer informatie over deze wet is te vinden op de volgende website;

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorg-en-ondersteuning-thuis/wmo-2015>

Zorg

Een beperking kan gevolgen hebben op alle gebieden van het dagelijks leven, zoals zelfzorg, wonen, ontwikkeling, school, werk, relaties enzovoort. Ondersteuning vanwege een beperking kan daardoor onder alle vier de zorgwetten vallen, afhankelijk van de leeftijd, de ernst van de klachten en de hulpvraag.

Nederland kent vier zorgwetten:

1. **Wet Langdurige zorg (Wlz)**. De Wlz biedt levenslange intensieve (24-uurs)zorg.
2. **Jeugdwet (JW)**. De JW biedt zorg voor alle jeugd (tot 18 jaar) die niet onder de Wlz valt.
3. **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)**. De Wmo biedt ondersteuning om zelfstandig mee te doen en wonen in de samenleving.
4. **Zorgverzekeringswet (Zvw)**. De Zvw wet biedt psychische hulp, medische zorg en wijkverpleging.

Onder welke zorgwet valt nu welke hulpvraag? Uitgangspunt is: als je niet voldoet aan de criteria van de Wlz, dan valt je hulpvraag onder de Jeugdwet, Wmo of Zvw.

Mensen met een diagnose autisme of soortgelijke diagnose kunnen alleen een indicatie krijgen voor Wlz-zorg als zij:

- ook een ernstige verstandelijke beperking hebben; of
- als een langdurige opname met psychiatrische behandeling nodig is (langer dan drie jaar). Na afloop van die behandeling vervalt de Wlz-indicatie en kun je Wmo-ondersteuning of Zvw-zorg aanvragen.

Voor de rest telt dat onder de 18 jaar bijna iedereen valt onder de jeugdwet en vanaf 18 jaar bijna altijd onder de Wmo en voor psychische ondersteuning of behandeling onder de Zvw. Meer informatie is te vinden op de volgende website:

<https://www.informatielangdurigezorg.nl/volwassenen/wmo-zvw-wlz>

Wonen

Inschrijven bij woningstichting

Niet iets om direct aan te denken als je kind 18 wordt, echter in de lijn der ontwikkeling is het wel handig om te weten welke mogelijkheden er zijn en rond te kijken naar datgene waar jij of je kind goed zou kunnen wonen in de toekomst.

Sociale huurwoning

Vaak zijn er wachtlijsten voor een sociale huurwoning. Vooral in de grote steden kan het soms jaren duren voor je een woning krijgt. Een sociale huurwoning is bijna altijd goedkoper dan een koopwoning of een huurwoning in de vrije sector. Voor een sociale huurwoning krijg je bovendien huursubsidie als je aan bepaalde voorwaarden voldoet. Hoe eerder je je inschrijft, hoe beter. De minimumleeftijd voor inschrijving is meestal 18. Soms kun je je ook al met 16 jaar inschrijven.

Huurtoeslag

Huurtoeslag is een bijdrage in de huurkosten. Om huurtoeslag te krijgen, moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Hoe hoog de toeslag is, hangt af van uw huurprijs, uw inkomen, uw leeftijd en uw woonsituatie. Voor meer informatie kijk op de website: <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privetoeslag/en/huurtoeslag/>

Wonen (vervolg)

Andere woonvormen

Er zijn verschillende mogelijkheden rondom wonen wanneer u of uw kind een beperking heeft. Zelfstandig, al dan niet met begeleiding, samen met anderen, in een kleinschalige woonvorm, Fokus wonen, beschermd wonen, op een zorgboerderij in een instelling of zelfs in een particulier-ouderinitiatief. Kortom vele mogelijkheden. Op internet is hier veel over te vinden, via diverse belangenverenigingen als de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA), Balans of MEE. Ook binnen de Wmo en de wijkteams (JGT/CJG) is vaak informatie te verkrijgen.

Enkele websites waar veel informatie te vinden is zijn:

<https://www.autismewegwijzer.nl/volwassenen/wonen/keuzehulp>

<https://www.meewoonwinkel.nl/algemeen>

<http://www.woonzelf.nl/woonplaatsen-aangeboden.shtml>

<https://www.zorghulpAtlas.nl/zorgatlas/gehandicaptenzorg/>

<https://beschermdwonen.nl/wegwijs/begeleid-wonen/>

18 JAAR EN OUDER!

En dan is het zover: uw kind is meerderjarig en volwassen. We hebben in deze informatiefolder veel besproken over waar u aan moet denken als uw kind 18 jaar wordt.

Toch zijn er nog enkele dingen waar u ook aan moet denken en bespreken met uw kind.

Volgens de wet mag uw kind nu in principe alles wat volwassenen mogen, zoals:

- Stemmen bij de verkiezingen, want hij/zij heeft nu stemrecht
- Zich verkiesbaar stellen voor de gemeenteraad, Provinciale Staten, Tweede en Eerste Kamer.
- Een rechtszaak aanspannen.
- Behalve overdag ook 's nachts werken.
- Trouwen zonder toestemming van ouders.
- Zelf een uitkering aanvragen (als hij/zij daar recht op heeft).
- Onder bepaalde voorwaarden zijn/haar voor- of achternaam laten veranderen.
- Zonder begeleider in een auto rijden (als hij/zij het rijbewijs gehaald heeft).
- Alcohol en tabakswaaren (sigaretten) kopen en gebruiken.
- In een coffeeshop softdrugs kopen en gebruiken.
- Een casino bezoeken.
- Vuurwerk (in alle 3 de categorieën) kopen en afsteken.
- Voogd worden van een minderjarig kind
- Een woning huren of kopen.
- Een eigen bedrijf starten.

Voor meer informatie wat wettelijk op welke leeftijd mag:

<https://www.kinderrechten.nl/jeugd/leeftijdsladder/>

Zoals u hebt kunnen lezen, moeten met het bereiken van de 18-jarige leeftijd (oftewel meerderjarigheid) een aantal zaken geregeld worden. Ons advies: begin op tijd, want het kóst tijd en het gaat niet vanzelf!

BRONVERMELDING

Voor het samenstellen van deze informatiefolder is, naast de expertise van de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest, gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.autismewegwijzer.nl
- www.belastingdienst.nl
- www.beschermwonen.nl
- www.donorregister.nl
- www.duo.nl
- www.informatielangdurigezorg.nl
- www.kinderrechten.nl
- www.meewoonwinkel.nl
- www.Nibud.nl
- www.pgb.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.svb.nl
- www.uwv.nl
- www.Wijzeringeldzaken.nl
- www.woonzelf.nl
- www.zorghulpatlas.nl

Vanzelfsprekend is de inhoud van dit boekje met de grootste zorgvuldigheid tot stand gebracht door de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest. Er kunnen echter geen rechten aan ontleend worden. De informatie in dit boekje wordt alleen aangeboden voor algemene informatieve doeleinden.